Kis-Czell, 1899. I. évfolyam. 22. szám. Vasárnap nov. 26.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSAG.

Mejelen minden vasárnap.

Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . 4 frt. | Negyedévre . . 1 frt — kr.
Fél évre . . . . . 2 „ | Egyes szám ára — „ 10 „

Szerkesztővel értekezhetni: szerdán, csütörtökön és pénteken.

Felelős szerkesztő:
HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kis-Czell, Gyarmati-tér 76. szám Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem véletnek.

A haza jóléte.

Valóban figyelemre méltó szabályrendeletet bocsá ott ki Szeged város polgármestere. Megtiltja szigoruan a 15 éven aluli gyermekeknek a korcsmába való menetelt. Ime az első lépés, hogy ezen felette fontos társadalmi kérdésünk a megvalósuláshoz közeledjék.

Régi óhajunk ez, de sajna, korunkban ily eszmék mindig a mindennapiság korlátain belül mozognak s affölé sohase emelkedhetnek. Ily égető intézkedést nemcsak Szeged városának, hanem az egész vidéknek, ugyszintén a fővárosnak is magáévá kell tenni s azt törvényileg szabályozni, miként az külföldön már régóta meg van.

Ugyan mire vannak előljáróink? Nem arra, hogy őrködjenek a polgárok erkölcse, jóléte, boldogsága felett, melyekre nézve minden szükséges lépést meg kell tenniök? Különösen ily fontos kérdésben, mely szemmel látható: mennyi bajnak okozója, kut feje, forrása.

Mily romboló hatásu a fejlődő gyermekre a szeszes ital élvezése, mely egészséges talajra talál ott!

Ezért én egyenesen a szülőkre háritom a felelőséget: mert közvetlenül ők vannak hivatva gyermekeiket őrizni, oktatni, nevelni. S igy e bajok orvoslására az illetékes hatóságok intézkedése hézagos volna, ha e hézagot a szülők nem pótolnák. A szülőknek együttesen kell működniök a hatósággal!

Nem szükséges hosszasabban fejteget nem az alkohol élvezésének a gyermeknél tapasztalt káros hatását; de egyet-mást fel kell hoznom példaadásul a szülőknek, kik gyermekeket nevelnek a hazának, meg hasznos, tevékeny polgárokat.

Az alkohol izgatóan hat az idegrendszerre, az életműködést megbénitja, sőt gyakran az őrjöngésig is emelkedhetik; másrészt tétlenségbe, tunyaságba sülyeszti az élvezőt. — Visszariasztja a komoly munkától, az idő helyes felhasználásától. Az akaraterő megszünésével, teljes elvesztésével a dologtalanság lép előtérbe, melynek természetes kifolyása a jellemgyengeség, mely manap a fejlődő ifjuságnál feltünő módon és oly nagy mértékben nyilvánul.

Már pedig kérdezzük: mi a gyermekek nevelésében a legfontosabb teendőnk, mint a jellem kellő kiképzése. Ez nyujtja az előretörő ifjunak azon biztos eszközt, melylyel az élet viszontagságaival megküzdeni képes. A hol nincs jellem, ott kellő bátorságunk sincs a sors csapásait elviselni. A jellem nélküli ember gyorsan hanyatlik, gyávaságban összeomlik, elégedetlen és boldogtalan lesz élete egész folyamatában, vágyai, szenvedélyei gonosz tettekre ragadják, a legrosszabb, a legveszélyesebb lehet; s igy nemcsak önmaguknak, hanem a családnak, polgártársaiknak, sőt az egész társadalomnak, a haza kárára, terhére válnak.

Jaj annak a nemzetnek, mely becstelen fiakat nevel! A história kérlelhetetlen szigorral bizonyitja, hogy az államok hanyatlása mindig akkor kezdődött, mikor jellem nélküli emberek vergődtek az uralomra. Az ilyenek nem tisztelik mások meggyőződését, nem engedik érvényre juttatni mások véleményét.

Mi mindennek okozója még az alkohol? Napról napra láthatjuk, hallhatjuk, olvashatjuk, hogy a törvénybe ütköző cselekmények, büntettek nagyrésze a méregölő, gyilkoló ital hatásának tulajdonitható.

S van — ezen mit csodálkoznunk? Ha mindeddig ennek meggátlására nem történt semmi üdvös intézkedés, s maguk a szülők is oly hanyagul fogják fel szent kötelességüket, a nevelést, most meg ván erre az első lépés.

Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszterünk egyik legutóbbi parlamenti beszédében kifejtett tervezetével megadta ennek az impulsust, mely szerint a kormány a nép lelkének nemesbitésére nép könyvtárakat óhajt felállitani.

Igazán szükségünk van erre, hogy a

TÁRCZA.

Oltár előtt.

Közelg a nap; s semmi kedvem,
Közelg a nász, én vőlegény? . . .
Hisz érzelem nincs e szivben,
Mély kiaszott, üres, kemény.

Mit akarsz hát voltaképp
Ártatlanban, romlott gyerek,
Ha nem szeretsz, lelketlenül
Ugyan miért hitegeted? . . .

Hogy csalódtál mélyen, vérzőn,
Oknak legyen ám ez kevés,
Vagy mert nagyon csalódtál,
Csalni ezért vagy mást merész? . . .

Hűt esküdő hűtlensége
Hév lelkeden sebet ejtett
S most nem sebed ápolgatod,
Máson ejtesz te nagy sebet?!

Ajkad rebeg uj esküket
S szivben maradsz a hűtlené,
Térdelsz uj lény lába előtt,
S szivben ezé soha lénné!

— Oltár elé készülsz menni,
Hogy raboljál leány lelket?
Nagy bosszu ez, de piszkos bűn,
S hogy elkárhozz', megérdemled!

Szived másé, a nagy hűtlen
Holtig tartja szerelmedet,
Bünös fiu gondoljad meg,
Mit igen s mit — nem kell tenned!

Térj óh vissza térj az utra,
Mely visszen a keresztfelé,
Megbánáshoz, Isten elé!

S nem arához, kit nem szeretsz,
Kit rossz másért áldozol fel,
Sirj magadba, hagyjad e lényt,
Soha érted ne bukjon el! . . .

— Igy tépődöm romlott szivvel.
S ésszre térek. Oh, mit tettem?
Sebzettségem hő szerelmet
Mért hazudott összesztetten? . . .

De most eredj, ha van erőd,
S mond ennek az ujabb lánynak:
»Hazudtam csak s hogy hitt bennem,
Rabja lett a csalódásnak!«

S rád fog nézni kék egével,
S szavaidnak hinni nem fog.

Ha te mégis erősited,
Keservében meghal legott . . .

— Nincs válaszut, elérkeztem
A gonoszság legvégére.
Életemnek mi a czélja?
Végét vetem: igy czélt ére!

GYŐRY GYULA.

Levél egy arczkép mellé.

Már ismét találkoztam önnel; miért akar engem is elcsabitani? Mindig kért engemet, hogy küldjek önnek egy szerelemről suttogó édes levelet, tehát vegye ezt tőlem, amely az ön életére vet egy kis derengő világosságot. Itt küldök egy arczképet. Ismeri? Ugy-e igen! Nézze meg jól ezt a képet; ez az ajak hányszor suttogta, hogy „imádlak“ és mit szólt maga erre? Csak azt, hogy „szeretlek“ és ajkuk egy hosszu, néma csókban tapadt össze. Ugy-e igy volt! Lassa, milyen jól tudom.

Láttam a multkor is, amikor egy másikkal sétált a korzón. Már majdnem megint az öné lettem, igen, már majdnem ismét rábjává tett, de ránéztem erre az arczképre és megutáltam önt, igen megutáltam! Ne gondolja Ilona, hogy a maga syreni nevetése ismét eltántorit. Óh nem! Sokkal jobban ismerem már az életet, semhogy ismét a rabszolgája legyek. Pedig volt idő, mikor az voltam. Velem is ugy akar tenni, mint tett ezzel; ugy-e azt akarja Ilona, hogy több legyen azoknak száma, akik önért eldobták az életüket

hazafias szellemet, a testvéri szeretetet, kötelességérzetet, a józan és tisztes életet — a korcsmai, dorbézoló élet helyett — előmozditsuk, hogy a műveltséget, tanulást, felvi lágosodottságot gyarapitsuk.

A népkönyvtárak át fogják formálni az apát, át gyermekét, ki — látván atyját a komoly munkában — követni fogja őt S ekkor a munkás, ha befogja látni a könyvtárak nemesbitő hatását, örömmel fogja gyermekét is oda elvinni, s buzditani fogja, hogy szabad idejében hasznos, testet lelket tápláló, edző dolgokkal, ismereteinek tágitásával foglalkozzék.

Ez jelenkorunk feladata, a midőn nem egyeseknek kell cselekedniök, hanem az egész nemzetnek, hogy a népnevelésre irányuló intézkedések, tervek testet öltsenek, mert csak igy bizonyithatja be a nemzet önmaga iránt való szeretetét, csak igy lesz egyenes az ut, — melyen a népkönyvtárakat — édes hazánk jövőjének szigoru biztositása, hazánk fennállása, a nép műveltsége, józan élete, nyomorának enyhitése, boldogitása czéljából — felállithatjuk.

Mintha a boldogság hajnala ránk tekintett volna, mikor egyszerre kerültek felszinre Darányi miniszter és Szeged város polgármesterének nemes óhajai!

De mig szivünkön nem viseljük a nép ügyét s annak helyesebb irányba való terelését, addig lehetetlen lépést tartanunk a külföldel!

Szülőhöz, apához, anyához szólunk: neveljenek gyermekeket, ifjakat! Hadd szokjék a gyermek zsenge korában a tisztes élethez, a parancsot hiven és pontosan teljesiteni s ne akarjon idő előtt mások felett uralkodni. Hajoljon meg az ifju szülője, elöljárója előtt, becsülje meg emberbarátait! Erre kell törekednünk, mert miként

---

és a halálba kerestek menekülést. Ne higyje ezt, hogy én is ilyen balga leszek..

Mily kedves egy ember volt ez az én barátom. Nézze csak Ilona ezt az arczképet talán még most is azt suttogja „imádlak" — nézze csak jól. De hogyan is tudta ez az ember önt szeretni, azt nem tudom magamnak megfejteni. Egy vasárnap délután mikor együtt üldögéltünk szobámban, akkor vallotta be nekem, hogy kit szeret; ez a hir reám villámcsapásként hatott. Azt gondoltam, talán majd ki fog ábrándulni az ön szerelméből, de másképp lett. Már nem tudtam megmenteni.

Midőn elüzte önmagától, akkor átok lett neki a világ. Hiszen csak önért küzdött, senkit sem akart mást boldogitani; persze maga csak nevetett erre, a mi még inkább felzavarta szenvedélyét. Elhatároztam, hogy megmondom neki, hogy ki ön. Amint ki akartam menni egy levelet kaptam fekete szegélylyel; megismertem, az ő irása volt. Amire rettegve gondoltam, bekövetkezett. Barátom ezt irta: »Nem tudok, nem birok nélküle élni, hallottam, hogyan font be megint egy másikat. sőt tapasztaltam, [illegible] levelemet olvasod, édes barátom, már nem fogsz az élők sorában találni; egy bombagolyót fogok a szivbe küldeni, hogy megszünjék dobogni Nélküle nem élhetek. Az ő nevével fogok meghalni, imádom még most is, amikor érte fogom eldobni magamtól ezt a sivár életet!" Ennyi volt a levélben... De nem irom tovább, hiszen olvasta ön is az ujságba, hogy mi történt. Mit gondolt Ilona ekkor? Ugy e folytatta a nap ót: »S Gy. öngyilkos lett; én adtam kezébe a fegyvert, az áldozatok száma egygyel több...

No csak irja, de ne gondolja, hogy engem is bele fog irni sötét naplójába, nem, én nem leszek oly ostoba. Nézze meg még egyszer ezt az arczképet, imádkozzék érette, ha tud. Talán akkor ön is megtér az igazak utjára.

Reich Antal.

---

delejes erő a vastűre éppen ugy hat az okos s felnőtt vezető a gyermekre, az ifjura és pedig annál fokozottabb mértékben, minél következetesebb és szigorubbak vagyünk az elkövetett hibák és szabálytalanságok iránt, de ha az alap korhatag, akkor az ifju oly szellemben fog működni, mint a mily szellemben mint gyermek nevelkedett s ekkor hiába minden jóakarat és erőlködés, föltartózhatatlanul halad a lejtőn lefelé.

Csakis munkás, józan férfiakra van szükségünk mindnyájunknak, ilyeneket kell nevelnünk a hazának!

E maroknyi nemzet csak ugy lehet igazán nagygyá, hatalmassá, csak ugy varázsolhatja vissza régi, fényes dicsőségét, ha gyermekei közelismerést vivnak ki maguknak, ha együttes áldozattal, vállvetve iparkodnak a haza ügyét, a haza jólétét előbbre vinni!

A mesterinasok oktatása.

(bé.) Hajdanában nem mindenki lehetett mesterember. Kézi ügyességének, tehetségének kétségbevonhatlan tanujeleit kellett előbb adni, mig a czéh felvette kebelébe. Alaposabban birta-e mesterségét, mint a mai iparos, nem tudom. Az alakiságok mindenesetre bizonyos méltóságot kölcsönöztek mesteri voltának és számos kiváltsággal birt a mesterlegények fölött, akiknek a mesteri czim elérése rendkivül meglévén nehezitve, tehetségeiket nem mindig érvényesithették.

Jóllehet a mester iparában alaposan ki volt képezve, általános elemi műveltségről alig lehetett nála szó. Készithette a legczifrább dolmányt vagy legpompásabb magyar csizmát, de talán irni-olvasni se tudott. Megengedem: az a legelső, hogy mindenki a dolgát rendesen végezze és ha a szabó jól készíti a ruhát, a csizmadia a csizmát, ugy olyan derék munkás, aki embertársainak becsülésére rászolgál.

Ámde egyrészt a kor haladása, más részt különleges magyar viszonyaink, melyek az agrárizmusról mindinkább áthajtanak az iparra, megkövetelik, hogy a közönséges iparos nemcsak hogy ne legyen analfabéta, hanem hogy praktikus tudását az általános műveltség legalább alapelemeivel párositsa.

Egy-két, száz meg ezer iparos nélkülözheti talán az általános műveltség elemi részét is. Egy jelentékeny résznek azonban nemcsak a hivatás magaslatán kell állani, hanem kezdeményező szellemmel, művelt, helyes itélőképességgel kell birnia, erre nagy szüksége van a magyar iparnak, hogy — amint már a kezdet nehézségeit sikeresen leküzdötte — erőteljes egészségben megizmosodjék. Mert minden lépés, amelylyel az agrikultúrától távozni kénytelenek

Iparunk fejlesztése életkérdés. Az ipar mindinkább legjelentékenyebb jövedelmi forrásunkká növi ki magát. Kiváló figyelmet kell tehát rá forditani. A magyar ipart pedig csak ugy tehetjük nagygyá, ha iparosaink megfelelő értelmiséggel birnak. Ha szakmájukban jártasak, ügyesek és ha azonfelül a reájok váró feladat nagyságát fel fogni képesek. Ha meg nem elégednek azzal, hogy megkeressék mindennapi kenyeröket, ha be nem érik azzal, hogy jóllétüket gyarapitsák, hanem ha fáradatlanul fürkészve, keresve és próbálgatva a magyar iparnak dicsőséget szerezni igyekeznek.

És a midőn az iparosok nagy tömege nem tesz egyebet, csak tisztességesen végzi a reábizott munkát, kell hogy legyen számos olyan, aki elég értelemmel bir, hogy hasznos ujitásokat találjon föl. Ez a legsürgősebb ok, amely arra késztet, hogy iparosaink előtt az elméleti művelődés utja is nyitva legyen.

Mint minden művelődésnél, itt is első sorban a serdülő nemzedékre kell figyelmünket irányitani. A mesterinasokat kell bővebb, a kornak megfelelő oktatásban részesiteni.

A közoktatásügyi miniszter ismét felszinre hozta ezt a kérdést, kikelvén az ellen, hogy a mesterinasok hetenkint csak egy napon nyernek oktatást.

A mesterek többnyire azt állitják, hogy ha többet járatják inasaikat az iskolába, ezzel annyi idő vonatik el, hogy iparukat nem sajátitják el alaposan. A valóban azonban ebben a nézetben a régi czéhrendszer emléke kisért, amely szerint „kaptafájánál maradjon a suszter!"

A magasabb szempont teljes figyelmen kivül hagyásával pedig derék, szorgalmas iparosokat ugyan eleget kaphatunk, de a magyar ipar sokkal lassabban fog haladni, mint azt a szükség megköveteli.

Azért igazán hazafias dolgot gyakorol az a mesterember, aki a reábizott inasnak az elméleti művelődésére is alkalmat nyujt és nem vár arra, hogy a törvény és hatóság erre kényszeritsék.

Közgazdaság.

A burgonya téli eltartásáról.

Általános a panasz, hogy a krumpli legnagyobb része elromlik. Egy tapasztalt gazda a burgonya téli elhelyezésére a következő tanácsokat adja:

Mindenek előtt a megsérült burgonyákat az egészségestől külön kell választani. Az egészséges burgonyát, melyet egész télen főzésre használunk, pinczébe vagy gödörbe kell helyeznünk a következőképp:

Alul teszek 5 cm. vastagságu fahamuréteget, erre jön a krumpli egy láb vastagságon, ennek a teteje be lesz hintve 20 cm. vastagon fahamuval és ez ugy folytatódik addig, mig a burgonya mennyiség tart; a harmadik s a többi rétegnél azonban csak 1 cm. vastagságu hamut szórok el.

Az igy elkészitett krumplirakásnak egész felületét ujból hamuval beszórjuk. Ilyen eljárás mellett a burgonya az ujig eláll, nem rothad meg, izét megtartja.

Az ültetésre szánt burgonyánál kevesebb hamu kell, a kezelés pedig a következő:

Kiválasztjuk a középnagyságu burgonyát, melyek az ültetésre legalkalmasabbak és száraz pinczében, vagy kint a szérüs kertben minden gödörásás nélkül egyszerüen a földre rakjuk a burgonyát oly formán, hogy az alját megteritjük 3 cm. vastagon hamuval, oly formán, hogy jó erőverődjék. Ezt addig folytatjuk, mig a burgonyakazal 1 méter magasságot el nem ért. A kazal tetejét behintjük hamuval és száraz szalmával jó vastagon betakarjuk, amely czélra a rozszalma a legjobb. Szelelőt minden méterre egyet-egyet teszünk, de nem felfelé állitva, hanem rézsutosan; ez esetben az eső, ha szellel jó is, nem vágógik bele a szelelőbe és a burgonya nem nedvesedik át.

HIREK.

— **Erzsébet kiralyné emléke.** Az o.-asszonyfai rom. kath. elemi iskolai tanulók f. hó 20-án felejthetetlen Erzsébet király

nénk emlékére gyászünnepélyt tartottak. A nevezett napon az iskolás gyermekek reggel 9 órakor gyászmisét hallgattak a plébánia templomban. Ezután az iskolába vonultak a növendékek, hol gyászénekkel nyitották meg az ünnepélyt. Az ének elhangzása után Tóth Sándor plebános adta elő a nagy nap jelentőségét, mely után Wiebogen Ferencz tanító ismertette a gyászesetet. Röviden, a gyermekek felfogásához mérten elmondotta a boldogemlékü királyné életrajzát. Mily nagy lehetett — ugymond — a felséges asszony anyai öröme kedves gyermekeiben. De mily mérhetetlen lehetett az édes anya szivbánata, midőn egyetlen fia és reményének büszkesége, koronás atyja utóda, titokzatos halállal halt meg. Megtört a szerető anyai szív. A vallás és az Istenben keresett megnyugvást és hogy bánatát részben enyhítse, utazásban keresett megnyugvást és itt érte őt a gyilkos tőr, mely fejedelmi nemes szivét kioltotta. Édes anyját veszité el a fenséges asszonyban a magyar nemzet, mert rajongásig szerette Erzsébet királyné a magyar nemzetet. Mint jó édes anya szereti az ő gyermekeit, oly odaadó szeretettel csüngött a koronás asszony a nemzeten. Annak örömeiben mindenkor részt vett, de nemze tünket ért fájdalomban is osztozott. Igy pl. látjuk felejthetetlen királynénkat Deák Ferencz, a haza bölcsének ravatalánál térdelve imádkozni. Avagy nem sietett-e, mint egy jó édes anya ezredéves ünnepünkön részt vehetni a nemzet örömében? Nem fogja feledni őt a magyar nemzet soha. A nemzeti szeretet élő tanubizonysága leend Budapesten Erzsébet királyné emlékére felállitandó „Örökimádás" temploma, mely gyönyörü szép templom közadakozásból lesz felépitve, hisz közületek is nem egy adott e templomra adományt. Ott az emlékkép, csak nézzetek rá, egyik felén Erzsébet királyné angyali arcza, a másik oldalán eme szép zsoltár: „Miért vagy szomoru? én lelkem és miért háborgatsz engem? Bizzál az Istenben, mert még hálát fogok adni neki; Ő orczám szabaditója és én Istenem." XLI. sz. 6—7. Mi pedig kedves gyermekek fájdalmunkat, gyászunkat szivünkbe zárva, néma csendben tekintsünk a csillagok fölé, ahol a sors utaink végtelenjén ügyünket igazgatja a nagy hatalmu Isten. — A könynyekig megható gyászbeszéd után még Tóth Sándor plébános mondott el az elhunyt királyné életéből egyes megható mozzanatot, mely után a növendékek gyászénekével az ünnepély véget ért.

— **Hivatalvizsgálat.** Reiszig Ede főispán, Koller Kálmán főszám evő és titkára kiséretében kedden városunkban idő zött a szolgabirói hivatal szokásos megvizsgálása végett. A szolgabirói hivatalban tapasztalt rend felett a főispán teljes elismerését fejezte ki.

— **Felfüggesztett község biró.** A kis-czelli járás főszolgabirája, Simonyi hösség biráját, a községi pénztárnál tapasztalt rendetlenség és szabály ellenes kezelés miatt [illegible]

— **Esküvők.** Eszterhay Jenő kereskedő, Eszterhay Ferencz tekintélyes veszprémi kereskedő fia, tegnap vezette oltárhoz a helybeli r. kath. templomban Polczer Irén kisasszonyt, Polczer Ferencz kis-czelli és kemenes-mihályfai földbirtokos leányát. — Reich Sándor kedden esküdött örök hűséget Ostfi Asszonylán Horváth Róza kisasszonynak, Horváth János gazdatiszt leányának. — Travnik Gyula takarékpénztári könyvvelő Szombathelyről, tegnap vezette oltárhoz Jánosházán Günther Gizella kisasszonyt, Günther Antal jánosházai földbirtokos leányát.

— **A befagyott férfi-dalkör.** Ezelőtt pár hóval élénk viszhangot keltett városunkban az a mozgalom, melynek czélja volt egy férfi-dalkört létesiteni. A daloskör jávára mulatság is volt. néhány forint be is gyült, a férfi-dalkör azonban befagyott, elaludt, talán örökre Bizony pedig kár volt a kezdeményezőknek oly hamarjában félre állani. Nem-e lehetne az alvó, szendergő, férfidalkör ügybuzgó kezdeményezőinek talpra állitani az alvó tagokat? Tessék megpróbálni! Ez ügyre különben legközelebb még vissza térünk.

— **Halálos lovaglás** A pápai 7-ik honvédhuszár ezred laktanyájában borzasztó jeletnek voltak tanui az ezred tisztjei és legénysége. Antos Géza hadnagy saját lovát lovagolta a nyitott lovardában, mikor egyszerre lova megbokrosodott és hatalmas ugrással tört az $1^1/_2$ méter magas kerités felé. Antos lovát megtartani nem tudva, az felágoskodott és átakarta ugrani a kerités. Hátsó lába azonban fönnakadt. miáltal lovastól hanyatvágódott. Antos a jó alá került mi által hátgerincze ketté tört, fejével pedig az egyik kerités lábnak esett és koponyatörést szenvedett. Az udvaron jelenlevők rögtön a földön eszméletlenül maradt Antoshoz szaladtak, kinek orrán száján ömlött a vér. Mire dr. Kertész ezredorvos a helyszinére ért a szerencsétlen hadnagy már kiszenvedett. Özvegy édes anyjának egyetlen gyermeke volt, kit Gyurics ezredparancsnok rögtön sürgönyileg Zala-Egerszegen értesitett a szomoru esetről Antos egyike volt az ezred legjobb és legsneidigebb lovásainak és ugy tiszttársai, mint pedig a város egyik legrokonszenvesebb alakjai közé tartozott. Temetése katonai parádéval és zenével szerdán délután ment végbe a kezönség óriási részvételével.

— **Pártszervezkedés.** A szomszédos Zalavármegyében a volt nemzeti és szabadelvü párt intézői deczember hó 10 ére, Zala-Egerszegre szervezkedő gyülésre hivják össze a párt tagjait.

— **Spieler Ede** jóhirü kis-czelli kereskedő lapunk mai számában talalható hirdetésére felhivjuk olvasóink figyelmét.

— **A szombathelyi lelenczházba** a Fehér-Kereszt központi igazgatóságának felhivása folytán nemcsak lelenczek, de 7 éven aluli elhagyatott gyermekek is felvétetnek Vas, Zala és Sopronmegyék területéről.

— **A Gazdák Biztositó Szövetkezetének megalakulása** Deczember 11-én d u. 4 órakor Budapesten a „Köztelken" tartja alakuló ülését a »Gazdák Biztositó Szövetkezete« s a végrehajtó-bizottság felhivja az alapitvány- és üzletrészjegyzők figyelmét e körülményre. Felkéri továbbá mindazokat, akiknél még aláirási ivek vannak, hogy azokat november 30-ig az »Országos Magyar Gazdasági Egyesület« czimére beküldeni sziveskedjenek.

— **Hirlapunk** egyes példányonkint Kövesi Vilmosnál kapható.

— **Gazdasági tanfolyam.** Rohonczon a tél folyamán ismét rendez a vasmegyei gazdasági egyesület gazdasagi tanfolyamot és pedig 1900. január 1-től februar 15-ig. Felvétetnek 18 életévüket betöltött, magyarul irni, olvasni tudó kisgazdák. Folyamodványok decz 15-ig a vasmegyei gazdasági egyesület igazgatóságához Szombathelyre nyujtandók be. A tanfolyamra felvett hallgatók dijtalanul teljes ellátásban részesülnek.

— **Tüz Pápán.** Tüz ütött ki a mult vasárnap éjjel 11 órákor Manheimer Miksa pápai bérkocsi tulajdonos istállójában. Az istállóban bent égett a két kocsis és hat ló. A tüz valószinüleg ugy keletkezett, hogy a kocsisok pipáltak az ágyban és elaludtak.

— **Olcsó** nyomdai munkákat készit izléses, csinos kivitelben hirlapunk könyvnyomdája. Tessék egy próbarendelvényt eszközölni.

— **Tűzkár statisztika.** Az utolsó két évben hazánkban rendkivül kedvezőtlenek a tűzkárviszonyok, amit szakkörökben, részben a rohamos fejlődéssel, részben a hiányos épitkezéssel magyaráznak meg. Az utolsó 7 hónapban nem kevesebb mint 8091 tűzkár fordult elő s az elégett tárgyak [illegible] megközeliti a egy millió forintot, melyek nagy része a kisebb városokban és mezőgazdaságokban előfordult károkra esik. A tűzkárok az utolsó 8 hónapban igy oszlottak meg: 1898. deczember hóban 844 tűzeset volt 1.342.264 korona, január hóban 906 tűzeset 1,841.314 korona, februárban 917 tűzeset 1 634 599 korona, márcziusban 1446 tűzeset 2 millió 896 866 korona, áprilisban 1455 tűzeset 7,172 521 korona, május hóban 757 tűzeset 1,224 747 korona. juniusban 875 tűzeset 2 976 538 korona, juliusban 1191 tűzeset volt 2,152 289 korona értékben. A mult év hasonló szakában 5853 tűzeset volt, mely után 6,682 390 frt lett kifizetve s igy az idei tűzkárok 85 százalék emelkedést mutatnak, amit természetesen a biztositó intézetek sinylenek meg legjobban. A mult hóban pl. 983 községben 1191 tűzeset fordult elő 2076 kárgsultal és 2 152 289 korona értékü kárral Legtöbb kárt szenvedett Budapest székesfőváros 13 tűzesetnél 138.940 koronát. Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegye 63 tűzesetnél 120 239 korona kárt. Beregvármegye 12 tűzesetnél 118.613 korona kárt. Székesfejérvár 2 tűzesetnél 105.200 korona kárt. Aradvármegy 37 tűzesetnél 99.266 korona kárt, Szabolcsvármegye 23 tűzesetnél 98.467 és Zemplénvármegye 23 tűzesetnél 93 175 korona kárt.

— **Utczai világitásunkra** nézve a napokban azt jegyezte meg valaki, hogy az páratlan a maga nemében. Mikor az illetőt e megjegyzése végett bővebb magyarázatot kértek. imigyen felelt: No igen, azért páratlan a kis-czelli utczai világitás, mert hasonló pislogó mécseseket mint a kis-czelli ma már ritka helyen láthatni. Az élcz csinyáló urnak alighanem igaza van.

— **A „Budapest"** képes pol. napilap előfizetési felhivásából átvesszük a következőket: A „Budapest" ujévkor immár XXIV. évfolyamába lép, tehát az ország legrégibb napilapja. Keletkezésétől fogva folyvást a megdicsőült Kosuth Lajos 48-as zászlóját lobogtatja, s rendithetlen kitartással hazánk állami függetlenségéért s gazdasági önállóságáért küzd. Vezérczikkeit többnyire orsz. képviselők irják, köztük Kosuth Ferencz a függetlenségi és 48 as párt elnöke és vezére. Tárczarovatában pedig az irodalom jeleseivel találkozik az olvasó. Allandóan két érdekfeszitő regényt közöl, a melyek közül az egyik lapszámozva könyvalakban jelenik meg. Vasárnaponként „Uj Budapest" czimü humorisztikus melléklet van hozzácsatolva E viczlap talánymegfejtői között az érdekes könyveken kivül, hetenként egy-egy Jószivsorsjegy sorsoltatik ki. A „Budapest" alkalomszerü képekkel naponként 14—16 oldalon, sőt ünnepnapokon három ivben 24—30 oldalon jelenik meg, tehát terjedelmére nézve megközeliti a sokkal drágább lapokat. Naponként 45—50.000 példányban hagyja el a sajtót s igy az ország legelterjedtebb lapja. A „Budapest" minden rendes előfizetője ujévkor egy diszes kiállitásu és tartalmas naptárt kap. A ki tehát hive a negyvennyolczas elveknek; a ki mindenről hiven akar értesülve lenni, a ki képekben is szemlélni akarja a napi eseményeket, a ki egy olcsó, de kitünően szerkesztett ujságot akar olvasni: az fizessen elő a „Budapest" képes politikai napilapra. Előfizetési árak: 1 hóra 1 frt, negyedévre 3 frt. Kiadóhivatal Budapest, IV. ker., Sarkantyus-utcza 3.

— **Adóelengedés a liszthartmat miatt.** Az 1883. évi XXXV. törvényczikk értelmében az elemi csapásoktól okozott terméskárok eseteiben adóelengedésnek van helye. A liszthartmat nevü gomba az évben az ország sok vidékén jelentékeny kárt okozett a szőlőkben; minthogy azonban ez a szőlőbetegség az idézett törvényben felsorolt elemi káresetek közt, amelyek adóelengedésre igényt nyujtanak, nincsen felemlitve, kétség merült fel, vajjon a liszthartmat okozta károk esetében kaphatnak-e a szőlősgazdák adóelengedést. A pénzügyminiszter a földmivelésügyi miniszter felkérésére ez ügyben folytatott tárgyalás alapján körrendeletileg kijelentette, hogy a liszthartmat okozta kár oly elemi csapásnak tekintendő, melynek alapján adóelengedésnek igenis van helye.

— **Melyik kérem a Mexikói vasut?** A kis-czelli vasutállomáson történt a napokban az alábbi eset. Egy jó képü anyóka jött Fehérmegyéből, Sopronba menendő ott katonáskodó fiát meglátogatni. A kis-czelli állomáson a déli órákban öt személyvonatot inditanak, igy az anyóka hallván a sok csillingelést, erősen figyelt mikor kiálltják a mexikói vasut indulását. Elindult már a szombathelyi, csáktornyai, a győri vonat is, de még mindig nem hallotta az ő vasutjának kiálltását. Ekkor egy közelében levő utast szólitott meg s kérdezvén: melyik kérem a mexikói vasut? A kérdezett ismerős lévén a viszonyokkal és tudta, hogy a kis czell—pándorffi vonatot ruházták fel a „mexikói" czimmel, az anyókának megadta a kellő utbaigazitást, mit az anyóka megköszönve, sietett a „mexikói" vonathoz, hogy le ne [illegible]

— **Gabona árak e heti piaczunkon.** Buza 7 80, rozs 5 80, árpa 6.20, zab 5, kukoricza 5 frt.

— **Öngyilkossági kisérlet.** Benyó Sándor jánosházai vendéglős tanoncza mult hétfőn, affeletti szégyenében, hogy gazdája pénz eltolvajlásával gyanusitotta, egy éles késsel sulyosan megsebesitette magát. A tanoncz sebe sulyos, de nem életveszélyes.

— **Hátralékos** *előfizetőinket ismételten kérjük a hátralékok mielőbbi beküldésére.*

— **Zóna reggeli.** *Tisztelettel értesitem vendégeimet, hogy nálam a mai naptól kezdve minden nap zóna reggeli kapható* **20 krért.** *A zóna reggeli áll egy gulyás vagy pörköltből, egy pohár király sör és egy kenyér hozzá, mind ez 20 krért. Számos látogatást kér, tisztelettel* ZSOLDOS ANTAL *vendéglős.*

SPIELER EDE

üveg- és porczellán-raktára KIS-CZELL
Szentháromság-téren.

Dus választék mindennemü porczellán-, majolika, kőedény és üveg tárgyakban, tükrök, képek, keretek, álló- és függő lámpák, evő-, ivó-, és mosdó-készletekben, chinai ezüst, evő-eszközök, kenyér kosarak, sütemény tálak, bádog kézi és fali lámpák és különféle arczkép állványok.

Azonkivül elvállal mindennemü épület üveges-munkát, ugyszintén képek keretezését a legszebb kivitelben és legolcsóbb áron.

Vasbutorokból mintaraktár.

A közelgő karácsonyra dus választéku **gyermekjáték** raktáramra különösen felhivom a t. közönség figyelmét.

Számos látogatást kér tisztelettel.

Spieler Ede
KIS-CZELL.

Eladó gőzgép.

Eladó egy 6 lőerejü jó gyártmányu csak négy idényen keresztül használt

gőzcséplőgép garnitura

HOL?

Megmondja a kiadóhivatal.

Hölgyek figyelmébe.

Tisztelettel van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy a közelgő **karácsonyi és uj évi** ünnepek alkalmára előnyomtató intézetemet, nem sajnálva a költséget, teljesen uj

mintákkal

szereltem fel, melyet ajánlok szives megtekintésre. Bármiféle előnyomtatási munkákat elfogadok.

Divatlap minták átrajzolását bármi féle szövetre szintén elfogadom.

Előnyomtató intézetemet a m. tisztelt hölgyközönség szives pártfogásába ajánlva maradtam

tisztelettel

Kövesi Vilmosné
KIS-CZELL.

„Páratlan a maga nemében."

Az emberiségnek tulnyomó része szenved évek hosszu során át gyomorbajokban, a melyből csak azon esetben képes megmenekülni, ha az orvosi vélemények szerint a legkitünőbb s a világ legjobb cseppeit

a „Valódi"

„Szent-Gáli Gyomorcseppeket"

használja, mely gyors és biztos, nélkülözhetetlen világhirü házi és népies szer. Ezen hirneves házi szer a következő esetekben eddig semmi más szer nem mulja felül és pedig *étvágyhiány, székszorulás, rosszszagu lehelet, szelek, savanyu felböfögés, kolika, gyomorgyengeség, gyomorhurut, gyomorégés, dagadtság, tulságos nyálka képződés, sárgaság, undor, hányás és fejfájásnál.*

Egy üveg ára használati utasitással 1 korona.

Központi szétküldési raktár:

Steuer Izidor az »arany szarvashoz« czimzett gyógytárában (Szent-Gál Veszprémm.)

Főraktár: Török József gyógyszertárában Bpest Király-utcza 12. és Egger Leó gyógyszertárában Váczi-körut 17.

Ára 1 korona.

3 üveg megrendelésénél portómentesen küldetik **Csak akkor valódi, ha védjegyemmel és aláirásommal el van látva.**

Lelkiismeretes és pontos kiszolgálás!

KOSSUTH LAJOS utcza Bazárépület.

Gáspár Kálmán

URI és NŐI FODRÁSZ KIS-CZELLBEN.

KOSSUTH LAJOS utcza Bazárépület

Bel- és külföldi illatszer, szappan és pipere czikkek nagyraktára.

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani minden **bel- és külföldi** illatszer, szappan és pipere czikkeimet, melyekkel raktáramat legujabban páratlan mennyiségben szereltem fel, s amelyeket bátran merem ajánlani a n. é. közönségnek:

a valódi franczia és angol gyártmányokat

u. m. Illatszerek: **Ylang-Ylang** valódi Ibolya, Szelencze, Rózsa, Rezeda, Jasmin, Opoponax, Irisblanc Chypre, Esshanquet, Gyöngyvirág, Heliotrappe, Jockey-Club, Muquet, Patheulyis, Violette de Parne stb. stb. **25 krtól 6 frtig.** Toillet-szappanok a fenti illatokban és Fehérliliom, Glycerin-ibolya, Speick, Moschus, Napraforgó, Däring-bagoly, Acáczia Széna, Szovon superle, Glyczerin-vaselin, Tojásolaj és Mandola stb. stb. **8 krtól 1 frt 50 krig.** Pipere-czikkek: Herczegnői viz, Iris-Créme, Toillet vizek, Veloutine, franczia fehér rózsa és crem, Leitner-féle pléh és carton-dobozokban fehér és rózsa Gölinger-féle fehér és rózsa. Kielhauser-féle párisi hölgypor **10 krtol 1 frt 50 krig.** Száj- és fogszerek: Odol prf. Dr. Robert Grensie-féle szájviz és fogpor. Prf. Dr. Heider-féle fogpor. Treu és Nuglich-féle és Leunis-Doufaint-féle odontine. Sarg-féle Kalodont **35 krtól 1 frtig.** „Baby" gyermek fogkefe. fog- és körömkefék, — melyekről 3 évi jótállást nyujtok, hogy a szőre nem hull ki — **45 krtól 1 frtig.** Bajuszkenőcsök: „Lengyel Lajos," „Jászberényi" „Franczia kinyomó" „Magyar nemzeti" üvegekben és kinyomó 15 krtól 80 krig. — Legujabb és legjobb Venus-brilantine 35 kr. Haj és bajuszkefék 15 krtól 3 frtig. Franczia gummi különleges. A legujabb divatu disz-frizura, oldal és konty-fésük és hajtűk, bontó- és sürü-fésük **20 krtól 1 frt 50 krig.** — Hajsütő vasak, körömvágó ollók **80 krtól 2 frtig.** — Kinin-viz, a mely a hajkihullást meggátolja és a fejkorpát eltávolitja, **üvegenkint 1 frt.** — Ferencz-pálinka dr. Rober Grenzietől. — Születés és névnapi alkalmi ajándékul illat- és fésü cassetták **1 frtól 30 frtig.** — Massiró keztyük darabja 50 kr. — Liwerpooli szivacsok legnagyobb választékban 10 krtól 10 frtig; kocsi mosó szivacsok 1 frtól 6 frtig. — Az itt felsoroltakon kivül e szakmába vágó bármiféle czikkeket nálam meglehet rendelni, melyet a legrövidebb idő alatt pontosan teljesitek.

Vidéki megrendeléseket utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett lelkiismeretesen és gyorsan teljesitek.

A n. é. közönség számos megrendeléseit kérve vagyok

kiváló tisztelettel:

Gáspár Kálmán,
uri- és női fodrász KIS-CZELL.

5 forinton felül megrendelésénél 5%, 10 frton felülinél 10% árengedmény.

Öt frton felül megrendelésénél 5%, 10 frton felülinél 10% árengedmény.

Lelkiismeretes és pontos kiszolgálás!

Nyomatott a kiadó „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorajtóján Devecserben, 1899.